

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2554). ความฉลาดทางสุขภาพ. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

กระทรวงสาธารณสุข กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ร่วมกับสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2557). คู่มือประเมินความฉลาดทางสุขภาพของคนไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ในการปฏิบัติตามหลัก 3อ 2ส (ABCDE-Health Literacy Scale of Thai Adults). นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

กระทรวงสาธารณสุข. (มปป). คู่มือการจัดการโรคไตเรื้อรังสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.). สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค. สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์: นนทบุรี.

กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2560). แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับโรคเบาหวาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทร่มเย็นมีเดีย จำกัด.

กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. (2555). คู่มืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านนั้กจัดการสุขภาพชุมชน โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. (2553). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตร มงคลมะไฟ, วิลาวัลย์ อาธิเวช, และวราทิพย์ แก่นการ. (2563). ประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันโรคไตเรื้อรังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ, 38(3), 70-79.

ณิชชาภัทร ยอดแคล้ว และพรนภา ศุกรเวทย์ศิริ. (2562). ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคไตเรื้อรังในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับการรักษาที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 26(2): 24-35.

ธนวัฒน์ รวมสุข, อารยา ทิพย์วงศ์, และเปรมวดี คฤหเดช. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการช่วยเหลือสุขภาพหรือของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารพยาบาลสาธารณสุข, 33, 37-50.

นันทนัช วัฒนสุภิญโญ. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประภัสสร งามแสงใส, ปติรดา ศรีสียน, และสุวรรณา ภัทรเบญจพล. (2557). กรณีศึกษาความฉลาดทางสุขภาพของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน. วารสารเภสัชศาสตร์อีสาน, 9, 82-7.

ภทรพรรณ อุณาภาค และขวัญชัย รัตนมณี. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนทางไต ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังของโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา, 10(2), 44-54.

วารางคณา พิชัยวงศ์. (2556). Overview of chronic kidney disease. ใน สมชาย เอี่ยมอ่อง, ณัฐชัย ศรีสวัสดิ์, เกียรติยง ตั้งสง่า, ปวีณา สุสันธิจิตพงษ์, ขจร ตีรณธนากุล, และเกื้อเกียรติ ประดิษฐพรศิลป์ (บรรณาธิการ), Hemodialysis: Renal replacement therapy (น. 10-11). กรุงเทพฯ: เท็กซ์แอนด์เจอร์นัลพับลิเคชัน.

ศศิธร ดวนพล, อีร์ศักดิ์ พาจันท์ และพิทยา ศรีเมือง, (2563). ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคไตเรื้อรังในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าใหญ่ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9(14), 142-157.

สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย. (2558). คำแนะนำสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังก่อนการบำบัดทดแทนไต พ.ศ. 2558. Retrieved from http://www.nephrothai.org/images/10-11-2016/Final_%E0%B8%84%E0%B8%A1%E0%B8%AD_CKD_2015.pdf

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2004). Problem Solving for Tomorrow's World - First Measures of Cross-Curricular Competencies from PISA 2003. Paris: OECD publications.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). ผลการประเมิน PISA 2015 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เรื่อง “การปฏิรูปความรู้และการสื่อสารสุขภาพ”. กรุงเทพฯ: สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ.

อัญชลี จันทรินทรการ และกรัณธรัตน์ บุญช่วยณาสี. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Aikenhead, G. S. (2005). Research into STS Science Education. *Educación química*, 16(3), 384-397.

American Association for the Advancement of Science (AAAS). (1989). Project 2061: Science for All Americans Online. Available: <http://www.project2061.org>, November 11, 2011.

Anelli, C. (2011). Scientific literacy: What is it, are we teaching it, and does it matter. *American Entomologist*, 57(4), 235-244.

Bay, J. L., Vickers, M. H., Mora, H. A., Sloboda, D. M. and Morton, S. M. (2017). Adolescents as agents of healthful change through scientific literacy development: A school-university partnership program in New Zealand. *International Journal of STEM Education*, 4(15), 1-20.

Bennett, J. (2005). *Bringing science to life: The research evidence on teaching science in context*. University of York, Department of Educational Studies.

Burns, T. W., Conner, D. J., & Stocklmayer, S. M. (2003). Science communication: A contemporary definition. *Public Understanding of Science*, 12(2), 183-202.

Bybee, B. W. (1997). *Achieving Scientific Literacy: From Purposes to Practices*. Portsmouth, NH: Heinemann.

Campbell, R. J., & Nolfi, D. A. (2005). Teaching Elderly Adults to Use the Internet to Access Health Care Information: Before-After Study. *Journal of Medical Internet Research*, 7(2), 19.

Chiarella, D.; & Keefe, L. (2008). Creating a Consumer Health Outreach Program for Western New York Senior Citizens: Continuing a Library School Project. *Medical Reference Services Quarterly*, 27(2), 221-228.

Eilks, I. (2000). Promoting Scientific and Technological Literacy: Teaching Biodiesel. *Science Education International*, 11(1), 16-21.

Evans, K. R., Lewis, M. J., & Hudson, S. V. (2012). The role of health literacy on African American and Hispanic/Latino perspectives on cancer clinical trials. *Journal of Cancer Education*, 29, 299-305.

Grace, M., & Bay, J. L. (2011). Developing a pedagogy to support science for health literacy. *Asia-Pacific Forum on Science Learning and Teaching*, 12(2), 1-13.

Hansen, H. R., Shneyderman, Y., & Belcastro, P. A. (2015). Investigating the association of health literacy with health knowledge and health behavior outcomes in a sample of urban community college undergraduates. *American Journal of Health Education*, 46, 274-282.

Hill-Briggs, F., et al. (2008). Development and Pilot evaluation of Literacy-Adapted Diabetes and CVD Education in Urban, Diabetic African Americans. *Journal of General Internal Medicine*, 23(9), 1491-1494.

Hodson, D. (2008). *Towards scientific literacy. A teachers' guide to the history, philosophy and sociology of science*. Rotterdam: Sense.

Holbrook, J., & Rannikmae, M. (2007). The nature of science education for enhancing scientific literacy. *International Journal of Science Education*, 29(11), 1347-1362.

Holbrook, J., & Rannikmae, M. (2009). The meaning of scientific literacy. *International Journal of Environmental and Science Education*, 4(3), 275-288.

Hurd, P. D. (1998). Scientific literacy: New minds for a changing world. *Science education*, 82(3), 407-416.

Intarakamhang, U., & Kwanchuen, Y. (2016). The Development and Application of the ABCDE-Health Literacy Scale for Thais. *Asian Biomedicine*, 10(6), 587-594.

Jordan, J. E.; Osborne, R. H.; Buchbinder, R. (2011). Critical Appraisal of Health Literacy Indices Revealed Variable Underlying Constructs, Narrow Content and Psychometric Weaknesses. *Journal of Clinical Epidemiology*, 64(4), 366-79.

Kandula, N. R., et al. (2009). The Relationship between Health Literacy and Knowledge Improvement After a Multimedia Type 2 Diabetes Education Program. *Patient Education and Counseling*, 75(3), 321-327.

KDIGO CKD Work Group. (2013). KDIGO clinical practice guideline for the evaluation and management of chronic kidney disease. *Kidney International Supplements*, 3(1), 1-150.

Kickbusch, I. (2006). *Health literacy: Empowering children to make healthy choices. Virtually Healthy*, No. 41. South Australia: Centre for Health Promotion: Children, Youth and Women's Health Service.

Kwan, B., Frankish, J. & Rootman, I. (2006). *The development and validation of measures of "health literacy" in different populations*. Vancouver: University of British Columbia Institute of Health Promotion Research & University of Victoria Centre for Community Health Promotion Research.

Laugksch, R. C. (2000). Scientific literacy: A conceptual overview. *Science Education*, 84(1), 71–94.

Marks, R., & Eilks, I. (2009). Promoting Scientific Literacy Using a Sociocritical and Problem-Oriented Approach to Chemistry Teaching: Concept, Examples, Experiences. *International Journal of Environmental and Science Education*, 4(3), 231-245

Millar, R. & Osborne, J. (1998). *Beyond 2000: Science education for the future*. King's College, London.

Millar, R. (2006). Twenty first Century Science: Insights from the Design and Implementation of a Scientific Literacy Approach in School Science. *International Journal of Science Education*, 28(13), 1499 – 1521.

Murcia, K. (2007). Science for the 21st Century: Teaching for Scientific Literacy in the Primary Classroom. *Teaching Science*, 53(2), 16-19.

National Research Council. (1996). *National Science Education Standards*. Washington, DC: National Academy Press. Retrieved 12 march 2021, from <http://www.nap.edu/catalog/4962.html>.

NSES. (1990). *Science / Technology / Society: Anew effort for providing appropriate science for all*. Retrieved from <http://www.nsta.org/positionstatement&psid=34>.

Nutbeam, D. (2008). The Evolving Concept of Health Literacy. *Social Science & Medicine*, 67(12), 2072-2078.

Osborne, R. H.; et al. (2013). The Grounded Psychometric Development and Initial Validation of the Health Literacy Questionnaire (HLQ). *BMC Public Health*, 13, 658.

OECD. (2006). *PISA 2006 Assessing Scientific, Reading, and Mathematical Literacy a Framework for PISA 2006*. Paris: OECD.

OECD. (2016). *PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools*. Paris: OECD.

Parker, R. M. (2009). *Measuring Health Literacy: What? So What? Now What? In Measures of Health Literacy: Workshop Summary, Roundtable on Health Literacy*. Edited by L. M. Hernandez (Ed.), pp. 91-98. Washington, DC: National Academies of Sciences.

Ploomipuu, I., Holbrook, J., & Rannikmae, M. (2020). Modelling health literacy on conceptualizations of scientific literacy. *Health Promotion International*, 35, 1210–1219.

Primary Health Care Division, Ministry of Public Health. (2019). *Health Volunteers*. Retrieved March 2, 2021 from <http://www.thaiphc.net/new2020/content/1>. (in Thai)

Ratzan, S. C.; & Parker, R. M. (2000). *Introduction. In National Library of Medicine Current Bibliographies in Medicine: Health Literacy*. Edited by C, R. Seldon; et al. (Eds.), NLM Pub. No. CBM 2000-1. Bethesda, MD: National Institutes of Health, U.S. Department of Health and Human Services.

Roberts, R., & Gott, R. (2010). Questioning the evidence for a claim in a socio-scientific issue: an aspect of scientific literacy. *Research in Science & Technological Education*, 28(3), 203-226.

Rothman, R. L., et al. (2004). Influence of Patient Literacy on the Effectiveness of a Primary Care-Based Diabetes Disease Management Program. *JAMA*, 292(14), 1711-1716.

Shamos, M. H. (1995). *The myth of scientific literacy*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.

Sorensen, K., et al. (2013). Measuring Health Literacy in Populations: Illuminating the Design and Development Process of the European Health Literacy Survey Questionnaire (HLS-EU-Q). *BMC Public Health*, 13, 948.

Susic, J. (2009). NIH Senior Health Classes for Senior Citizens at a Public Library in Louisiana. *Journal of Consumer Health on the Internet*, 13(4), 417-419.

Umoren, G. (2007). A science-technology-society paradigm and Cross River State secondary school students' scientific literacy: problem solving and decision making. *Educational Research and Reviews*, 2(4), 82-91

Webb, P. (2009). Towards an Integrated Learning Strategies Approach to Promoting Scientific Literacy in the South African Context. *International Journal of Environmental and Science Education*, 4(3), 313-334.

Wilson, J., and Livingston, S. (1996). *Process skills enhancement in the STS classroom*. In Yager, R. E. (Ed.), *Science/Technology/Society as Reform in Science Education* (pp. 59-69). NY, USA: State University of New York.

World Health Organization (WHO). (2013). *Educational settings*. In Kickbush, I., Pelikan, J. M., Apfel, F. and Tsouros, A. D. (eds), *Health Literacy. The Solid Facts*. World Health Organization Regional Office for Europe, Copenhagen, p.35.

Yuenyong, C., & Narjaikaew, P. (2009). Scientific Literacy and Thailand Science Education. *International Journal of Environmental and Science Education*, 4(3), 335-349.